

Abšény, mindžány?

To koukáte, co? A nevíte, co odpovědět. Přece Fukili – mindžány? Znamená to dobrý den, jak se máte? Dobře – a vy?

To jsou naše začátky v učení se místnímu jazyku „xitsonga“ - (ši)cónga.

Ale hezky od začátku, tedy 17. 9. 2010 odpoledne. Náš let byl už z Vídně zpožděn o 4 hodiny. Naštěstí na nás v Káhiře počkali. A v Johannesburgu jsme se šťastně shledaly s našimi zavazadly i s dobrovolníkem Panchem z Chile, který nás měl vyzvednout. To bylo v sobotu brzy ráno. První noc jsme strávily v sídle salesiánské provinciálky Julian. Druhý den v neděli jsme se sestrou Stelou šťastně dojely linkovým autobusem do Malamulele. V pečlivě klimatizovaném autobuse byla pěkná zima, zato tady už bylo teplíčko, něco přes 30.

Setkání se Třemi sestrami bylo báječné – i s dortem na uvítanou. Sestra Stela pochází ze Zambie, žáci i ostatní k ní mají velkou důvěru, takže s ní řeší všechny školní i osobní problémy a kromě výuky pc ve škole se věnuje mládeži z místní katolické farnosti, která je velmi aktivní, ovšem samozřejmě po svém... o tom až v dalším dopise, uvidíme, jak dopadne akce, kterou se jim právě snažíme pomoci zorganizovat. Sestra Lidia z Chile je především ředitelkou komunity a ředitelkou školy, a to cca rok. Je to neuvěřitelně silná s schopná žena, má přirozený respekt. Sestra Kristyna z Indie učí ve škole náboženství, liturgii a tak něco a věnuje se malým dětem v rámci oratoře. Má nejhezčí večerní slůvka, je naše supervizorka a občas nám přijde trošku bláznivá – samozřejmě v dobrém ☺. Musíme zaklepat, že máme mega štěstí na komunitu. Kromě nás dvou jsou tu ještě dva dobrovolníci z Chile – Pancho a Christofer. Ti bydlí v areálu školy, pracují na vlastním projektu pro žáky zaměřeném na pěstování plodin, každou neděli jezdí k nám na oběd a je s nima sranda.

Konvent – sídlo sester, teď i naše, je přímo v „centru města“, což je v případě Malamulele poněkud vtipný výraz ☺. Je to v podstatě jedna hlavní ulice a podél ní stánky s ovocem, zeleninou a vším možným ostatním, hojně jsou kadeřnické stánky. Kousek oproti pak různá obchodní centra včetně jednoho supermarketu, kde se dá sehnat více-méně všechno... vlastně ne, všechno se dá sehnat jen v obchůdku u pána zřejmě z Indie. Samozřejmě nesmí chybět vietnamský obchod s oblečením. Zatím chodíme do města skoro každé odpoledne. Asi to bude ještě chvíli trvat, než si na nás místní zvyknou a přestanou na nás zírat, pokřikovat a podobně. I když některá setkání jsou pěkná, už máme kamaráda lídra vedoucí politické strany. Je velmi výřečný, takže až ho příště zdáli uvidíme, asi se mu pokusíme vyhnout. A dokonce už jsme tu potkaly další dva bělochy ☺

Konvent uvnitř skrývá rajskou zahrádku. Máme pro sebe pěkný pokojíček s moskytiérami a luxusní koupelnu se záchodem sdílíme se sestrou Kristynou, což je občas problém – sestra pozdě večer pere, ráda a hlučně, já jí zas zapomínám odemknout dveře. Další problém je, že občas neteče voda, to když sestry příliš intenzivně zalévají. Posledně to totiž pumpa neutáhla, a tak jsme si týden nosily vodu ze sudů a myly se ve škopku. Vytrvale dochází paní na vaření a uklízení, sestry se jí snaží zbavit, aby ušetřily, nám ale její obědy vyhovují... a hlavně to, že po nás automaticky myje nádobí. Máme tu dva zlaté retrívry, jsou to ještě štěňata a zatím se mi nepodařilo je pohladit, protože mají pocit, že jim nabízím ruku k jídlu.

Škola Holy Rosary je cca 4km od „centra“. Byla založena irskými katolíky v roce 2000. Zhruba před rokem převzaly vedení sestry salesiánky (konkrétně sestra Lidia) a jejich začátky zde nebyly a dosud nejsou vůbec jednoduché, především vzhledem k tomu, že někteří učitelé tu působí už od založení. Je těžké měnit staré dobré zvyky, zlozvyky a rituály, ovšem nejdrastičtější změnou pro učitele a dokonce i pro některé rodiče je zákaz tělesných trestů, jež měl na starosti jeden z učitelů. Dnes jsem se doslechla, že svou funkci někdy tajně plní doposud. Stačí před dětmi zmínit jeho jméno a máte na chvíli klid. Každopádně disciplinární komise má co řešit. Některé kroky sestry Lidie jsou tedy velmi nepopulární. Sestry jsou ale v prosazování Donboskovské pedagogiky neskutečně trpělivé a my věříme, že trpělivost časem přinese růže a doufáme, že tomu budeme nápomocny... i když nelze popřít, že slovy Pancha jsou děti někdy horší než hadi.

Začátek našeho působení ve škole byl velmi prudký. Do Malamulele jsme přijely v neděli večer, v ponělí ráno jsme ve škole obešly všechny třídy, kde měli žáci nacvičený sborový pozdrav, což bylo velmi milé, ač poněkud vyčerpávající. Načež jsme dostaly rozvrh a kdepak nějaký rozkoukávání: v úterý, aniž by se nám někdo snažil něco vysvětlit, jsme se ocitly každá ve své třídě sama před bandou 40ti šestáků či sedmáků a dělejte, co umíte. Naše snahy nám lehce komplikuje nepřítomnost materiálu, např. v učebně umění je pár bubnů a asi 3 pastelky; 1 volejbalový míč na 40 dětí apod. Musíte si předem rozmyslet, co chcete dělat a materiál si objednat u sekretářky. Inu děláme, co umíme a pomalu se začínáme ohřívat... někdy až moc doslova, v pondělí bylo 44°C. Takže naše pracovní náplň ve škole je prostě učitelování, a to ve třídách postrachů 6A,B a 7A,B. Saša vyfasovala přírodní vědy (od přírodáku přes ekologii až po fyziku a chemii) a tělák. Já mám umění a kulturu (hudebka, výtvarka, drama, tanec). Každé ráno trávíme ve školce, kde jsme dostaly za úkol vytvořit výzdobu tříd. Školka = jesle, třída 0A,B a R(předškolní)A,B. Žádné hraní, zpívání, spaní, svačinky... hezky biblické verše nazpaměť, počítání až do 100, abeceda čtece i psace a angličtina. Začíná se v 7:30 hromadným zpíváním a pozdravením, učít se začíná v 8, první půlhodinová přestávka je v 9:30 a druhá ve 12:30 a zvonec a konec ve 14:30, začátky a konce školy a přestávek ohlašuje poplašná siréna. Jedna

vyučovací jednotka má 30min., tyto na sebe přímo navazují, zvonění je chlapeček, který se zvoncek oběhne celou školu, jeden předmět zpravidla trvá dvě „hodiny“ – tedy hodinu. Věřte nebo ne, ale zhruba 80 5ti letých broučků v jedné třídě vydrží hodinu a půl memorovat. Až po první přestávce se rozdělí na A a B a začnou dělat něco praktického. Učitelky to mají ale pod palcem, hodně u toho zpívají a tancují, sem tam proloží hrou a my v podstatě nemáme co dodat. Minulý týden jsme začaly společně s dětmi s výzdobou, díky Bohu zatím úspěšně. Zajímavá věc jsou každostřední kluby – poslední hodina výuky je věnována zájmovým činnostem. Je to moc fajn věc.

Málem jsem zapomněla na jedinečný zážitek ze slavnosti kulturních dědictví, který se slavil ve škole hned náš 4. den. Nesmělo chybět představení naší kultury... a tak jsme hrdě a statečně před celou školou zazpívaly Ach synku synku a zatančily polku za zpěvu Na Okoř je cesta...

Naší milou nedělní povinností je pomoc s odpolední oratoří a s již zmíněnou skupinou mládeže. Účast na mši jsme vzdaly po první zkušenosti, kdy na konci jsme musely vystoupit dopředu a představit se farníkům. Rytmické, vícehlasé zpěvy i s bubínky, tleskáním a tančením jsou parádní, ale kázání moc dlouhá a napůl v xitsonga. V sobotu máme volno, a tak uklízíme a pereme. Teď je pátek večer a já už padám na klávesnici... taky už je na čase, když koukám, jakéj román jsem napsala – omlouvám se. Příště bude psát Saša, prý to bude prozvěnu velmi stručně ☺

Všechny vás moooooooc zdravíme, zdraví přejeme, za vtipné dopisy z Indie a Konga děkujem a taky za užitečné rady, slaná voda funguje. Taky na vás, holky, moc myslíme, hlavně na Marki v Kongu, seš hrozně statečná, všichni se držte, ať se vám daří aspoň tak dobře jak nám! Těšíme se na další zprávy od vás ze světa i z domova.

Kristýna a Saša

Christofer a Pancho na Heritage day

Rajská zahrádka konventu...

Přestávka ve škole

...uprostřed okolní pustiny